

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Buiucani (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Procuratura municipiului Chișinău oficiul Buiucani,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Buiucani mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel înaintată de Ministerul Justiției, din motivul neîndeplinirii indicațiilor din încheierea instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 09 decembrie 2016, Străisteanu Gheorghe s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției și Procuratura Buiucani mun. Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 februarie 2017 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Străisteanu Gheorghe.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Străisteanu Gheorghe garantat de art. 6 §1 CEDO, cauzat prin neexaminarea în mod echitabil a plângerii sale din 02 iulie 2016.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe cu titlu de prejudiciul moral suma de 500 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10 februarie 2017, Procuratura municipiului Chișinău oficiul Buiucani a declarat apel nemotivat, indicând dezacordul față de hotărârea primei instanțe și

solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 23 februarie 2017, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 februarie 2017, acordându-i termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat. Apelantul a fost preîntâmpinat despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicației instanței de apel. Totodată, a fost numită ședință de judecată pentru data de 04 iulie 2017, ora 12.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 a fost restituită cererea de apel înaintată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, din motivul neîndeplinirii indicațiilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017.

Nefiind de acord cu încheierea menționată la 29 august 2017, Procuratura Generală al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu a fost citat de către instanța de apel pentru a se prezenta în ședința de judecată din 04 iulie 2017. Prin încheierea din aceeași dată s-a dispus restituirea cererii de apel declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, însă instanța de judecată nu s-a expus în privința cererii de apel declarate de Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani.

Consideră că prin faptul că nu a fost citat în ședința de judecată i s-au încălcat drepturile procedurale și i s-a limitat posibilitatea de motiva și a susține apelul depus la 10 februarie 2017.

În conformitate cu art. 425 Cod de Procedură Civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că copia încheierii integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 07 august 2017 (f.d.59), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul declarat la data de 29 august 2017, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care

urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată din materialele cauzei, la 23 februarie 2017, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de Procedură Civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de Procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 februarie 2017, acordându-i apelantului termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat. Apelantul a fost preîntâmpinat despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicației instanței de apel. Totodată, a fost numită ședință de judecată pentru data de 04 iulie 2017, ora 12.00. Încheierea în cauză a fost recepționată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 16 iunie 2017(f.d.55).

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 a fost restituită cererea de apel înaintată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, din motivul neîndeplinirii indicațiilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017.

Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu a îndeplinit indicațiile instanței, în speță nu a prezentat apelul motivat în termenul indicat de instanța de apel.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de Procedură Civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de Procedură Civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile,

alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de Procedură Civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Colegiul analizând legalitatea încheierii recurate constată că din momentul depunerii cererii de apel și până la restituirea acesteia (23 februarie 2017-04 iulie 2017), Ministerul Justiției al Republicii Moldova a avut posibilități reale și timp suficient de a înlătura neajunsurile stabilite de către instanța de apel.

În acest sens, Colegiul relevă că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta cererea de apel motivată, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale condiționează nemijlocit restituirea acesteia.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Potrivit practicii CtEDO (cauza Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007), restricția impusă accesului la o instanță judecătorească nu va fi compatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, decât dacă aceasta nu urmărește un scop legitim și nu există o legătură proporțională dintre mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit. Cu toate acestea, „dreptul la un tribunal” nu este absolut și poate fi limitat, în timp ce, prin însăși natura sa reclamă reglementare din partea statului, care urmează a alege mijloacele pe care le va folosi în acest scop.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a înlătura în termenul stabilit neajunsurile constatate și indicate de instanța de apel, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Luând în considerare cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că la 10 februarie 2017, Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, însă instanța de apel nu s-a expus și nici nu a examinat cererea de apel indicată.

Astfel, reieșind din cele menționate, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Buiucani mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral, urmează a fi restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru a se expune în privința cererii de apel declarată de Procuratura municipiului Chișinău oficiul Buiucani.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Procuratura municipiului Chișinău oficiul Buiucani.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Buiucani mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Buiucani mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral, se restituie în instanța de apel- Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a apelului declarat de Procuratura municipiului Chișinău oficiul Buiucani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu